

Панагия - Въздигане на хляба

Автор(и): Растителна защита
Дата: 15.08.2023 Брой: 8/2023

На 15 август православната църква отбелязва един от 12-те най-големи християнски празници – Успение на Пресвета Богородица и Панагия – въздигане на хляба, който се отбелязва традиционно в Кюстендискския край.

Според преданието това е денят, в който Божията майка на 64-годишна възраст напуска земния живот и отива при сина си. Три дни преди смъртта архангел Гавраил ѝ съобщава, че Бог е пожелал да я вземе при себе си в своето царство, за да царува вечно с него. Исус обаче не е пожелал да вземе и баща си, дърводелеца Йосиф. Последното ѝ желание е да види Светите апостоли заедно. По чуден начин те се пренасят пред вратите на дома ѝ в Йерусалим. Три дни след това сам Исус Христос в небесна слава, обкръжен от ангелски ликови и светци, слиза от небесата за душата на Света Богородица. Погребват я в една пещера край Гетсимания и затварят входа с камък. Когато няколко дни по-късно го отварят, за да се поклонят пред светицата, закъснелият апостол Тома, намират само плащеницата ѝ. Ставайки от трапезата, апостолите чуват ангелско пеене и виждат в облаците пречистата Божия майка, обкръжена от ангели, която им казва: „Радвайте се, защото съм с вас през всичките дни.“

С тържествени богослужения в православните храмове в цялата страна се отбелязва големият празник.

Според народната традиция, празникът се нарича Голяма Богородица, за разлика от Малката Богородица, когато се чества рождението на Христовата майка.

На Голяма Богородица, след тържествена литургия в църквата, се освещават обредни хлябове, които жените след това раздават за здраве и за починалите близки. Вярващите търсят покровителството на Света Богородица в житейските проблеми.

Задължителните ястия на празничната трапезата са прясна питка, украсена с орнамент, пиле каша, варено жито, царевица и тиква. Непременно се ядат диня и грозде. Разрешава се риба. Вярващите даряват на църквата свещи, домашно тъкано платно, месал, кърпа и пари.

Традиционно замесване на Богородичен хляб в Кюстендил

“Панагия” е името, с което се нарича Богородица, въздигането и обредното разчупване на хляба, неговото преломяване и изяждане заедно.

“Панагия” е практиката на Христос и апостолите, на древната църковна община, преминала през времена и различните култури - съхранена от дедите ни и донесена до наше време, чрез празниците на Църквата и народната традиция.

“Панагия” са медальоните с богородични изображения, които йерарсите носят.

За 16-и път в Кюстендил Общината, Архиепископското наместничество с участието на читалища, кметствата, самодейни групи и състави организират празника "Панагия - Въздигане на хляба", който по канона се състои на Голяма Богородица.

Празникът "Панагия" се провежда и на други места в страната - около църкви и параклиси, посветени на "Успение Богородично" и представлява културна изява за представяне на българската православна традиция и черковното художествено и певческо изкуство.

"Панагия" в Кюстендил разкрива древната традиция, преминала през времето, съхранена от дедите ни и пренесена до днес от народната вяра и чрез празниците на Църквата и народната традиция. Августовският празник е посветен на уменията как да се омеси и изпече хляб в подница и как "Жената-майка" предава тайната на хляба на най-личните момичета.

Празникът започна още в понеделник, когато в храма "Свети Димитър" стана традиционно замесване на Богородичен хляб и бяха открити и детски работилници за месене на хляб. На 15 август акцентът беше Изложението на обредни хлябове, което продължи целия ден.

снимки: © БНР